

74¹ straipsnis. Asmens, kuris registruojasi smulkiojo verslo schemų kitose valstybėse narėse taikymo tikslais, identifikacinis PVM numeris

1. Asmeniui, kuris registruojasi smulkiojo verslo schemų kitose valstybėse narėse taikymo tikslais, mokesčio administratorius suteikia identifikacinį PVM numerį su žymeniu „EX“ numerio pabaigoje.

Komentaras

1. Individualų identifikacinį smulkiojo verslo schemos pridėtinės vertės mokesčio numerį su žymeniu „EX“ numerio pabaigoje, Lietuvos Respublikos mokesčių administratorius suteikia Lietuvos Respublikos apmokestinamajam asmeniui (toliau – LR apmokestinamajam asmeniui), turinčiam teisę taikyti smulkiojo verslo schemą (toliau – SVS) kitoje valstybėje narėje (Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2025 m. sausio 17 d. [isakymas Nr. VA-5](#) „Lietuvos Respublikos apmokestinamųjų asmenų, kurie registruojasi smulkiojo verslo schemų kitose valstybėse narėse taikymo tikslais, įregistravimo / išregistravimo, identifikacinio pridėtinės vertės mokesčio numerio suteikimo bei ataskaitų teikimo taisyklės“). Identifikacinis smulkiojo verslo schemos PVM numeris nėra apmokestinamojo asmens PVM kodas, kuris suteikiamas PVM įstatymo 74 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. LR apmokestinamasis asmuo gali pateikti prašymą įregistruoti SVS kitose valstybėse narėse naudotoju, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

- 2.1. apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs Lietuvoje;
- 2.2. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta ES per praėjusius kalendorinius metus neviršijo 100 000 eurų be PVM ir nenumatoma šios ribos viršyti einamaisiais kalendoriniais metais;
- 2.3. LR apmokestinamasis asmuo nėra registruotas specialioje importo schemoje (angl. IOSS), skirtoje nuotolinei prekybai prekėmis, importuojamoms iš trečiųjų šalių / teritorijų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo, norėdamas gauti identifikacinį PVM numerį, turi pateikti mokesčio administratoriui išankstinį pranešimą. Mokesčio administratorius identifikacinį PVM numerį suteikia ne vėliau kaip per 35 darbo dienas nuo išankstinio pranešimo gavimo dienos. Jeigu išankstinio pranešimo ir identifikacinio PVM numerio suteikimo pagrįstumui nagrinėti reikia papildomo tyrimo, mokesčio administratoriaus sprendimu šioje dalyje nurodytas identifikacinio PVM numerio suteikimo terminas gali būti pratęstas, tačiau ne ilgiau, negu būtina mokesčių administravimo procedūroms atlikti. Identifikacinis PVM numeris įsigalioja nuo mokesčio administratoriaus sprendime dėl identifikacinio PVM numerio suteikimo asmeniui, kuris registruojasi smulkiojo verslo schemų kitose valstybėse narėse taikymo tikslais, nurodytos dienos.

Komentaras

1. LR apmokestinamasis asmuo, norėdamas įsiregistruoti SVS kitose valstybėse narėse naudotoju, turi pateikti išankstinį pranešimą (toliau – prašymą) Lietuvos Respublikos mokesčių administratoriui. Prašymas užpildomas ir pateikiamas elektroniniu būdu prisijungus prie [SVS sistemos](#). Pateiktus prašymus nagrinėja ir sprendimus priima Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – VAVMI).

2. Jei LR apmokestinamojo asmens metinė apyvarta ES neviršija ES metinės ribos (100 000 eurų be PVM), LR apmokestinamojo asmens prašymo duomenys išsiunčiami į kitas valstybes nares. Gavus atsakymą iš kitų valstybių narių, jei LR apmokestinamasis asmuo bent vienoje valstybėje narėje, atitinka SVS kitose valstybėse narėse taikymo reikalavimus, jam suteikiamas identifikacinis PVM numeris ir apie tai LR apmokestinamasis asmuo informuojamas el. paštu bei gali peržiūrėti pranešimą SVS sistemoje, sprendimą „Dėl apmokestinamojo asmens įregistravimo smulkiojo verslo schemos kitose valstybėse narėse naudotoju“ gali peržiūrėti prisijungus prie Mano VMI. Toks sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 35 darbo dienas, skaičiuojant nuo tos dienos, kai gaunamas prašymas. Tuo atveju, jei kita valstybė narė paprašo papildomos informacijos apie LR apmokestinamąjį asmenį, jam siunčiamas paklausimas per Mano VMI.

Sprendime „Dėl apmokestinamojo asmens įregistravimo smulkiojo verslo schemos kitose valstybėse narėse naudotoju“ nurodytas identifikacinis PVM numeris įsigalioja nuo šio sprendime nurodytos datos.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo mokesčio administratorių turi informuoti apie visus išankstiniame pranešime nurodytų duomenų pasikeitimus, įskaitant ketinimą taikyti smulkiojo verslo schemas kitose valstybėse narėse išankstiniame pranešime nenurodytose valstybėse narėse ir sprendimą nebetaikyti smulkiojo verslo schemų kitose valstybėse narėse išankstiniame pranešime nurodytose valstybėse narėse. Tokiu atveju mokesčio administratorius priima sprendimą dėl identifikacinio PVM numerio taikymo, *mutatis mutandis* taikydamas šio straipsnio 2 dalies nuostatas dėl išankstinio pranešimo nagrinėjimo termino, jo pratęsimo ir identifikacinio PVM numerio įsigaliojimo.

Komentaras

1. LR apmokestinamasis asmuo, norėdamas atnaujinti duomenis / valstybių narių sąrašą, kuriose taiko SVS ar norėdamas taikyti SVS kitose valstybėse narėse nei nurodyta prašyme, ar pastebėjęs, kad pateiktame prašyme pateikta informacija yra neteisinga arba neišsami, turi pateikti prašymo atnaujinimą SVS sistemoje t. y. pateikti naują prašymą. Atnaujinto prašymo nagrinėjimo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo jo pateikimo dienos.

2. Jei praėjus 35 darbo dienoms nuo prašymo atnaujinimo pateikimo, negaunamas atsakymas ar kitos valstybės narės prašymas pratęsti nagrinėjimo laiką dėl SVS kitose valstybėse narėse taikymo sąlygų įvykdymo iš naujai nurodytos valstybės (-ių) narės (-ių), apmokestinamasis asmuo įregistruojamas SVS naujojoje (-se) valstybėje (-ėse) narėje (-ėse) naudotoju.

3. Atnaujinant duomenis visada nurodomas apmokestinamajam asmeniui jau suteiktas identifikacinis PVM numeris.

LR apmokestinamasis asmuo privalo atnaujinti ankstesniame prašyme pateiktą informaciją, jeigu ji pasikeitė.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui suteikto identifikacinio PVM numerio galiojimas sustabdomas, jeigu:

1) asmuo viršija šio Įstatymo 71 straipsnio 2¹ dalies 2 punkte nurodytą ribą;

2) valstybė narė, kurioje asmuo taiko smulkiojo verslo schemą kitoje valstybėje narėje, praneša, kad asmuo šioje valstybėje narėje neturi teisės taikyti smulkiojo verslo schemos kitoje valstybėje narėje arba kad šioje valstybėje narėje nebetaikoma smulkiojo verslo schema kitoje valstybėje narėje;

3) asmuo pagal šio straipsnio 3 dalį mokesčio administratorių informavo apie sprendimą nebetaikyti smulkiojo verslo schemų kitose valstybėse narėse;

4) asmuo nebevykdo ekonominės veiklos (apie ekonominės veiklos nebevykdymą mokesčio administratorių informavo pats arba mokesčio administratorius turi duomenų apie ekonominės veiklos nevykdymą).

Komentaras

1. Išregistruojant LR apmokestinamąjį asmenį iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojo, jam suteikto identifikacinio PVM numerio galiojimas sustabdomas.

2. LR apmokestinamasis asmuo gali būti išregistruotas iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojo šiais atvejais:

2.1. LR apmokestinamasis asmuo gali savanoriškai išsiregistruoti iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojų, kai nori nutraukti SVS taikymą, ar vykdoma veikla yra nutraukta, ar nori pakeisti įsisteigimo valstybę narę.

2.2. LR apmokestinamasis asmuo gali būti išregistruotas VAVMI iniciatyva, kai nebetenkinamos SVS kitose valstybėse narėse naudotojams nustatytos sąlygos:

2.3. Kita valstybė narė praneša, kad asmuo šioje valstybėje narėje neturi teisės taikyti SVS arba SVS šioje valstybėje narėje nebetaikoma.

2.4. Lietuvos Respublikos mokesčių administratorius turi duomenų apie ekonominės veiklos nevykdymą:

2.4.1 jeigu per aštuonis kalendorinius ketvirčius iš eilės teikdamas ketvirtines ataskaitas apmokestinamasis asmuo deklaruoja 0 eurų apyvartas, laikoma, kad apmokestinamasis asmuo tose valstybėse narėse nutraukė savo ekonominę veiklą;

2.4.2. jeigu apmokestinamasis asmuo nesilaiko reikalavimų, neteikia ketvirtinių ataskaitų, arba nevykdo ekonominės veiklos, tai Lietuvos Respublikos mokesčių administratorius išregistruoja jį iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojų;

2.4.3. LR apmokestinamasis asmuo išregistruojamas iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojų, kai pateikia pranešimą apie ES metinės apyvartos ribos viršijimą;

2.4.4. jei apmokestinamasis asmuo viršija ES metinę ribą, bet nepateikia pranešimo apie ES metinės ribos viršijimą ir pateikus ketvirtinę ataskaitą nustatoma, kad viršyta ES metinė riba, apmokestinamasis asmuo išregistruojamas iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojų.

3. Sprendimas „Dėl apmokestinamojo asmens išregistravimo iš smulkiojo verslo schemos kitose valstybėse narėse naudotojų“ pateikiamas per Mano VMI. Sprendime nurodoma priežastis, kodėl asmuo išregistruotas iš SVS naudotojų.

4. Jei apmokestinamasis asmuo per klaidą išregistruojamas iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojų, jo identifikacinio PVM numerio galiojimas atstatomas. Apie tai apmokestinamasis asmuo informuojamas sprendimu „Dėl apmokestinamojo asmens registracijos atstatymo smulkiojo verslo schemos kitose valstybėse narėse naudotojų“.

5. Taikant šio straipsnio 4 dalies 3 punktą, jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo kreipiasi į mokesčio administratorių pirmą arba antrą kalendorinio ketvirčio mėnesį, jam suteikto identifikacinio PVM numerio galiojimas sustabdomas nuo pirmos kito kalendorinio ketvirčio dienos, jeigu trečią kalendorinio ketvirčio mėnesį, – nuo pirmos kito kalendorinio ketvirčio antro mėnesio dienos.

Komentaras

1. Kai LR apmokestinamasis asmuo savanoriškai nori pasišalinti iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojų ir pateikia prašymą jį išregistruoti iš SVS kitose valstybėse narėse naudotojų, tai jo identifikacinio PVM numerio sustabdymo data bus:

1.1. jei pašalinimo iš SVS prašymo gavimo data nėra paskutinį kalendorinio ketvirčio mėnesį, išregistravimo įsigaliojimo data nustatoma kito kalendorinio ketvirčio pirmo mėnesio pirma diena;

1.2. jei pašalinimo iš SVS prašymo gavimo data yra paskutinį kalendorinio ketvirčio mėnesį, išregistravimo įsigaliojimo data nustatoma kito kalendorinio ketvirčio antro mėnesio pirma diena.

6. Identifikacinio PVM numerio sudarymo, suteikimo ir galiojimo sustabdymo tvarką, taip pat šiame straipsnyje nurodyto išankstinio pranešimo formą bei informacijos apie išankstiniame pranešime nurodytų duomenų pasikeitimus pateikimo tvarką ir būdą nustato centrinis mokesčio administratorius.

Komentaras

1. Lietuvos Respublikos apmokestinamųjų asmenų, pasirinkusių naudotis smulkiojo verslo schemomis kitose valstybėse narėse, įregistravimo / išregistravimo Lietuvos Respublikoje SVS naudotojais taisyklės, identifikacinio PVM numerio suteikimo tokiems apmokestinamiesiems asmenims bei ataskaitų teikimo tvarka yra nustatytos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2025 m. sausio 17 d. [įsakymu Nr. VA-5](#) “Lietuvos Respublikos apmokestinamųjų asmenų, kurie registruojasi smulkiojo verslo schemų kitose valstybėse narėse taikymo tikslais, įregistravimo / išregistravimo, identifikacinio pridėtinės vertės mokesčio numerio suteikimo bei ataskaitų teikimo taisyklės“.